

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 14.3.2018
COM(2018) 252 final

2018/0061 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на
Общността (Визов кодекс)**

{SWD(2018) 77 final} - {SWD(2018) 78 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Визовият кодекс е основен елемент на общата визова политика: с него се установяват хармонизирани процедури и условия за обработването на заявления за визи и за издаването на визи. Той влезе в сила на 5 април 2010 г. и има за общи цели улесняването на законното пътуване, справянето с незаконната имиграция, увеличаването на прозрачността и правната сигурност, засилването на процедурните гаранции и укрепването на равното третиране на кандидатите за виза.

Във Визовия кодекс бе предвидено задължение за Комисията да представи на Европейския парламент и на Съвета оценка на прилагането му в двугодишен срок от датата, на която всички негови разпоредби са станали приложими. На 1 април 2014 г. Комисията представи своята оценка в доклад¹ и придружаващ го работен документ на службите на Комисията². На същата дата и въз основа на тази оценка Комисията прие предложение³ за преработване на Визовия кодекс с цел да се насърчи пътуването до ЕС посредством облекчения в областта на визовата политика (чрез които да се допринесе за увеличаване на туризма, растежа и заетостта в ЕС) и да се хармонизира прилагането на общите правила. Поради различия в позициите на Европейския парламент и на Съвета обаче не бе постигнат напредък в преговорите. Междувременно нарасналите предизвикателства, свързани със сигурността и миграцията, показаха ясно, че подходът, възприет през 2014 г., вече не е в съответствие с действителността. Тези обстоятелства накараха Комисията да обяви в работната си програма за 2018 г.⁴, че ще оттегли предложението си за преработване. Предложението ще бъде официално оттеглено през април 2018 г.

Въпреки нарасналото значение на целите, свързани с миграцията и сигурността, не бива да се забравя фактът, че преобладаващото мнозинство от кандидатите за виза не представляват риск, свързан със сигурността и/или миграцията, за ЕС и носят значителни ползи за ЕС. Поради тази причина в настоящото предложение е поставен акцент върху рационализирането и подобряването на оперативните аспекти на процедурата за издаване на визи и са взети под внимание резултатите от преговорите по предложението за преработване на Визовия кодекс. В съобщението на Комисията от септември 2017 г. относно *изпълнението на Европейската програма за миграцията*⁵ и в рамките на проведените от нея консултации в тази област бяха предложени и впоследствие добавени нови елементи, като например необходимостта от достатъчно финансови ресурси за подкрепа на държавите членки при обработването на заявленията за визи, ясни правила относно издаването на многократни визи с дълъг срок на валидност и ролята, която визовата политика може да играе като лост в политиката на ЕС за обратно приемане.

Предложението на Комисията за реформа на правната уредба на Визовата информационна система (което предстои да бъде представено през пролетта на 2018 г.)

¹ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета „По-интелигентна визова политика за икономически растеж“, COM(2014) 165 final.

² Оценка на прилагането на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс), SWD (2014)101 final.

³ COM(2014) 164 final.

⁴ COM(2017) 650 final, 24.10.2017 г., приложение IV.

⁵ COM(2017) 558 final.

ще доведе до допълнително повишаване на сигурността и ефикасността на процедурата за издаване на визи, по-специално посредством отчитане на технологичното развитие и извличане на ползи от него за органите на държавите членки и за добросъвестните кандидати за виза, посредством запълване на информационни празноти в някои области, посредством усъвършенстване на проверките на лицата и посредством повишаване на качеството и резултатността на процедурата.

• **Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката**

Общата визова политика представлява набор от хармонизирани правила, уреждащи:

- общите „визови списъци“ на държавите, чиито граждани се нуждаят от виза, за да пътуват до ЕС, и на тези, които са освободени от това изискване⁶;
- Визовия кодекс, в който се съдържат процедурите и условията за издаване на визи за краткосрочен престой;
- единния формат за визовия стикер⁷ и
- ВИС⁸, в която се вписват всички заявления за издаване на виза и съответните решения на държавите членки и която също така съдържа личните данни, снимките и пръстовите отпечатыци на кандидатите за виза.

Макар че предложените изменения добавят нови елементи, те няма коренно да променят Визовия кодекс, който следователно остава верен на съществуващите принципи за обработване на заявления за издаване на визи.

• **Съгласуваност с политиката на Съюза в други области**

Чрез предложените изменения се улесняват пътуванията за законно пътуващите и се опростява правната уредба в интерес на държавите членки, например чрез по-гъвкави правила за консулско сътрудничество, като същевременно се поддържа сигурността на външните граници и се гарантира безпроблемното функциониране на Шенгенското пространство. Общата визова политика следва да продължи да допринася за растеж, но също така следва да бъде съгласувана с други политики на ЕС като тези в областта на външните отношения, търговията, образованието, културата и туризма.

Промените в положението с миграцията и повишената заплаха за сигурността през последните години обаче изместиха политическия дебат относно Шенгенското пространство като цяло, и в частност относно визовата политика, към преоценяване на баланса между въпросите на миграцията и сигурността, икономическите съображения и общите външни отношения. След публикуването на доклада през 2014 г. заложените във Визовия кодекс цели за предотвратяване на незаконната миграция и рисковете за сигурността придобиха по-голямо значение. Промененият политически контекст доведе до насочване на вниманието върху визовата политика като инструмент, посредством който, като опитът с либерализирането на визовия режим беше вече показал, може да се постигане напредък в отношенията с трети държави.

⁶ Регламент (ЕО) № 539/2001 за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани се освободени от това изискване, (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1.).

⁷ Регламент (ЕО) № 1683/95 на Съвета за определяне на единен формат за визи (ОВ L 164, 14.7.1995 г., стр. 1).

⁸ Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

В тази връзка към ЕС бяха отправени призови да използва по-ефективно визовата политика в сътрудничество си с трети държави, по-специално в областта на управлението на миграцията. През юни 2017 г. Европейският съвет призова за „преразглеждане на визовата политика спрямо трети държави, ако е необходимо“. Това би позволило постигането на действителен напредък в политиката за връщане и обратно приемане при същевременно отчитане на цялостните отношения на Съюза със съответните трети държави. Тъй като Визовият кодекс не бе предназначен да бъде използван като лост спрямо отделни трети държави, а по-скоро като инструмент за стандартизиране на процедурите и условията за издаване на визи, той не съответства напълно на новия политически контекст. Комисията потвърди тази променена действителност в *съобщението си относно изпълнението на Европейската програма за миграцията от 2017 г.*, в което посочи, че „някои правила за издаването на визи (например правилата относно визите с дългосрочна валидност и визовите такси) следва да бъдат преразгледани, за да могат да бъдат част от политиката ни за обратно приемане“. Подробните варианти, посредством които това може да бъде законодателно постигнато, са разгледани в приложената оценка на въздействието⁹.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание на настоящото предложение е член 77, параграф 2, буква а) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). С предложението се изменя Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс)¹⁰, който се основава на еквивалентните разпоредби на Договора за създаване на Европейската общност, а именно член 62, параграф 2, буква а) и буква б), подточка ii).

• Субсидиарност (за неизключителната компетентност)

Член 77, параграф 2, буква а) от ДФЕС оправомощава Съюза да разработва мерки в областта на „общата политика по отношение на визите и другите разрешения за краткосрочно пребиваване“.

Настоящото предложение се вписва в границите, определени от тази разпоредба. Целта на настоящото предложение е да се доразвият и подобрят правилата на Визовия кодекс относно условията и процедурите за издаване на визи за планиран престой на територията на държави членки с продължителност, която не превишава 90 дни в рамките на всеки период от 180 дни. Тази цел не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, действащи самостоятелно, тъй като само Съюзът може да измени съществуващ акт на Съюза (Визовия кодекс).

• Пропорционалност

Съгласно член 5, параграф 4 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) съдържанието и формата на дейност на Съюза не трябва да надхвърлят необходимото за постигане на целите на Договорите. Избраната форма за тази дейност трябва да позволи де се постигне целта на предложението и то да бъде приложено възможно най-ефективно.

⁹ SWD(2018) 77; Обобщена оценка: SWD(2018) 78.

¹⁰ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).

Визовият кодекс беше създаден през 2009 г. под формата на регламент, за да се гарантира, че кодексът се прилага по един и същ начин във всички държави членки, прилагащи достиженията на правото от Шенген. Предложената инициатива представлява изменение на регламент и следователно трябва да е под формата на регламент.

Що се отнася до съдържанието, настоящата инициатива включва подобрения в съществуващия регламент, основаващи се на целите на политиката, разгледани в предложението от 2014 г. за преработване. Пропорционалността на трите нови аспекта, които са добавени, е оценена в приложената оценка на въздействието¹¹. В обобщение:

- Предложеното увеличение на размера на визовата такса е пропорционално, тъй като съответства на това, което би било неговото увеличение от 2006 г. (когато бе определен настоящият размер на таксата) насам въз основа на общия за ЕС процент на инфлацията.
- Предложената стандартна прогресия на равнище ЕС за многократните визи е пропорционална, тъй като до голяма степен съответства на текущата практика в редица държави членки и може да бъде адаптирана към местните обстоятелства, така че да бъде по-благоприятна или по-ограничаваща.
- Предложените мерки за подобряване на сътрудничеството в областта на обратното приемане на незаконни мигранти са пропорционални, тъй като прилагането на общия механизъм подлежи на адаптиране чрез целенасочен, гъвкав и поетапен подход. Тези мерки не засягат възможността, като такава, на кандидата да бъде издадена виза, а се отнасят до определени облекчения, свързани с процедурата за издаване на виза или размера на визовата такса.

- **Избор на инструмент**

С предложението се преработва Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс). Поради това единственият възможен правен инструмент е регламентът.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Консултацията със заинтересованите страни е включена в оценката на въздействието¹², придружаваща настоящото предложение.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение е подкрепено от оценка на въздействието, която е съсредоточена върху три основни проблемни области. Други елементи, свързани с улесняването на процедурите за издаване на визи или с изясняването и рационализирането на съществуващи разпоредби, бяха взети от предложението за преработване от 2014 г.¹³ Повечето от тях се отнасят по-скоро до процедурни въпроси, които не оставят много възможности за избор между различни варианти на политиката, и поради това не са разгледани подробно в оценката на въздействието.

¹¹ Точки 7.1, 7.2 и 7.3.

¹² SWD(2018) 77.

¹³ SWD (2014) 67 и SWD 68.

Въз основа на наличните данни и резултатите от консултациите със заинтересованите страни и от открита обществена консултация, беше оценено въздействието на следните варианти на политиката:

Проблемна област 1: Недостатъчни финансови средства за подпомагане на обработването на заявленията за визи

- Вариант 1А: запазване на статуквото — запазване на общата визова такса в размер на 60 евро;
- Вариант 1Б: национални визови такси, чийто размер се определя въз основа на административните разходи;
- Вариант 1В: увеличаване на общата визова такса с различни подварианти: 80 EUR, 100 EUR, 120 EUR или комбинация от 80 EUR за визи със срок на валидност до шест месеца и 120 EUR за многократни визи със срок на валидност от една до пет години.

Предпочитаният вариант е умерено увеличение на общата визова такса на 80 EUR. Това не е най-ефективният вариант, тъй като по-големи увеличения очевидно биха генерирали повече финансови ресурси. Той обаче ще доведе до стабилно увеличение на приходите за държавите членки (+ 26 %) и по този начин ще способства за целостта на обработването на заявленията за визи и за сигурността на Шенгенското пространство. Същевременно едно леко увеличение (20 EUR) няма да има възпиращ ефект върху преобладаващото мнозинство от кандидатите за виза, за които то няма да бъде решаващ фактор в сравнение с цената на самолетните билети в Европа и другите разходи, свързани с пътуването. Отрицателното въздействие върху поведението във връзка с пътуване и следователно върху туристическия и пътническия отрасъл в ЕС ще бъде минимално. При сравнение в международен план размерът на таксата ще остане сравнително нисък и следователно конкурентен.

Проблемна област 2: Едни и същи визови процедури за редовните пътници

- Вариант 2А: запазване на статуквото — държавите членки определят подхода си към издаването на многократни визи с дълъг срок на валидност;
- Вариант 2Б: препоръчителна най-добра практика
- Вариант 3В: единни прогресии за многократни визи с различни подварианти (обща прогресия за многократни визи, общи прогресии и специфични за отделните държави прогресии за многократни визи, специфични за отделните държави прогресии за многократни визи);
- Вариант 2Г: стандартни многократни визи с двугодишен или петгодишен срок на валидност.

Предпочитаният вариант е универсална прогресия за многократни визи на равнище ЕС и възможността за адаптиране на прогресията спрямо конкретни държави. Въпреки че това не е най-ефективният вариант (в сравнение с вариантите, предвиждащи многократни визи с дълъг срок на валидност като стандартния вид издавана виза), той ще постигне до голяма степен целта за увеличаване на броя на издадените многократни визи с дълъг срок на валидност. Освен това той обединява един минимален стандарт, приложим към всички трети държави, с възможността за по-благоприятни за конкретни трети държави решения, приспособени към местните обстоятелства и миграционния риск. Поради намаления брой на процедурите за издаване на визи за често пътуващи лица, той ще доведе до икономии за държавите членки и за кандидатите за визи.

Същевременно той ще даде възможност за спонтанно пътуване на притежателите на многократна виза и по този начин ще подкрепи конкурентоспособността на туристическия отрасъл в ЕС.

Проблемна област 3: Недостатъчно високи нива на връщане на незаконни мигранти в някои държави на произход

- Вариант 3А: запазване на статуквото — „подход на инструментариума“, възприет от Съвета (механизъм, координиран от Съвета за прилагане на мерки, свързани с процедурата по издаване на визи, по отношение на трети държави, които не сътрудничат във връзка с обратното приемане, в границите на съществуващата правна рамка);
- Вариант 3Б: положителни стимули във визовата политика;
- Вариант 3В: отрицателни стимули във визовата политика с различни подварианти (максимален подход, който от самото начало се прилага по отношение на всички паспорти, или целеви подход на два етапа: дипломатически и служебни паспорти, после обикновени паспорти).

Предпочитат се целевите отрицателни стимули. Отрицателните мерки в областта на визите има вероятност да бъдат най-ефективни при мотивирането на правителствата на трети държави да променят поведението си, така че да сътрудничат с държавите членки в областта на обратното приемане на незаконни мигранти, макар че може да е необходимо тези мерки да бъдат съчетани с мерки в други области на политиката, за да бъдат успешни. Същевременно гъвкавият подход, изразяващ се в това в целевата група да влизат първо правителствените служители на съответната държава или обикновените граждани, е най-подходящият и пропорционален подход и ще доведе до най-малко отрицателни последици за пътуванията, икономическите сектори и позицията и репутацията на ЕС.

В предложението се запазва целенасоченият подход, но в правния акт, вместо да се предписва двуетапният подход, се оставя възможност за повече гъвкавост по отношение на прилагането на мерките на практика.

• **Основни права**

Предложените изменения зачитат основните права, установени в Хартата на основните права на Европейския съюз.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложеното изменение няма отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

• **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Тъй като не са били извършени съществени изменения на Визовия кодекс, откакто бе публикувана оценката през 2004 г., съдържащите се в нея констатации остават като цяло валидни и понастоящем. Вж. също приложение 4 към оценката на въздействието.

Предложените изменения се отнасят до Визовия кодекс, чието прилагане също се оценява чрез механизма за оценка по Шенген в съответствие с Регламент (ЕС)

№ 1053/2013 на Съвета¹⁴, без да се засяга ролята на Комисията като пазител на Договорите (член 17, параграф 1 от ДЕС).

- **Последици от различните протоколи, приложени към Договорите, и от споразуменията за асоцииране, сключени с трети държави**

Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵ определя процедурите и условията за издаване на визи за планиран престой на територията на държави членки с продължителност, която не превишава 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период.

Тъй като правното основание за това предложение е посочено в дял V, трета част отДФЕС, приложима е системата на „променлива геометрия“, предвидена в протоколите относно позициите на Обединеното кралство, Ирландия и Дания и в Шенгенския протокол. Предложението доразвива достиженията на правото от Шенген. Следователно трябва да се вземат предвид последиците за различните протоколи и за споразуменията за асоцииране към Шенген по отношение на Дания, Ирландия, Обединеното кралство, Исландия, Норвегия, Швейцария и Лихтенщайн. По подобен начин последиците за различните актове за присъединяване трябва да се вземат под внимание. Ситуацията на всяка от въпросните държави е подробно описана в съображения 18—26 от настоящото предложение.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Член 1 — Предмет и приложно поле

- Параграф 1 — хоризонтална промяна: в целия текст позоваването на „транзитно преминаване“, като цел на пътуването, е заличено, тъй като се изоставя изкуственото разграничение между транзитно преминаване и престой (транзитното преминаване предполага престой) (и специалната транзитна виза бе отменена с Визовия кодекс, приет през 2009 г.).

Член 2 — Определения

- Точка 2, буква а): вж. обяснението към член 1, параграф 1.
- Точка 7: добавя се позоваване на съответното правно основание (Решение № 1105/2011).
- Точка 11 се заличава като излишна, тъй като понятието „търговски посредник“ е описано в член 45.
- Точка 12: добавя се определение за „морско лице“, за да се гарантира, че всички работещи на кораби лица се възползват от различните процедурни облекчения.

Член 3 — Граждани на трети държави, които трябва да притежават виза за летищен транзит

- Параграф 5, букви б) и в): добавяне на позоваването на карибските части на Кралство Нидерландия.

¹⁴ Регламент (ЕС) № 1053/2013 от 7 октомври 2013 г. за създаването на механизъм за оценка и наблюдение с цел проверка на прилагането на достиженията на правото от Шенген и за отмяна на решението на изпълнителния комитет от 16 септември 1998 г. за създаване на Постоянен комитет за оценка и прилагане на Споразумението от Шенген (ОВ L 295, 6.11.2013 г., стр. 27).

¹⁵ Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).

Член 4 — Органи, компетентни да участват в процедурите, свързани със заявленията

- Параграф 2: добавяне на позоваване на новия член 36а, който дава възможност за издаване на визи на външните граници по специална схема.

Член 5 — Държава членка, компетентна за разглеждането на заявленията и вземането на решение по тях

- Параграф 1, буква б) се изменя, за да се остави само един обективен критерий, т.е. продължителността на престоя, при определянето на държавата членка, която е компетентна да разгледа заявлението, когато планираното пътуване обхваща повече от едно местоназначение. Целта е да се постигне по-голяма яснота за кандидатите за виза и да се избегнат разногласия между държавите членки относно компетентността.
- Освен това се изяснява компетентността в случаите, в които дадено лице трябва да направи няколко несвързани помежду си пътувания до различни държави членки в рамките на кратък период от време и в които кандидатстването за виза за всяко пътуване не само би било невъзможно поради времеви ограничения, но също така би представлявало прекомерна тежест.

Член 8 — Договорености за представителство

- Настоящият параграф 2 се заличава, за да се гарантира, че представляващата държава членка е изцяло отговорна за обработването на заявления за издаване на визи от името на представляваната държава членка, което ще рационализира обработването на заявленията за издаване на визи в рамките на представителството и е в съответствие с принципа на взаимно доверие, на който се основават достиженията на правото от Шенген.
- Параграф 3 урежда събирането и предаването на досиета и данни между държавите членки, когато държава членка представлява друга единствено за целите на приемане на заявления и събиране на биометрични данни.
- Параграф 4 се изменя, за да се вземе предвид премахването на възможността представляваната държава членка да изисква да участва в случаи, които се разглеждат в рамките на представителството.
- В параграф 7 се определя минимален срок, в който представляваните държави членки трябва да нотифицират на Комисията сключването или прекратяването на договорености за представителство.
- Параграф 8 предвижда, че едновременно с това представляващите държави членки нотифицират на другите държави членки и на делегацията на ЕС в съответния консулски окръг сключването или прекратяването на договорености за представителство.
- Добавя се параграф 10 с цел предотвратяване на продължителното прекъсване на операциите и ръчното издаване на визови стикери.

Член 9 — Практически условия за подаване на заявление

- С параграф 1 максималният срок за подаване на заявление се удължава на шест месеца, за да се даде възможност на пътниците да планират отрано и да

избегнат периодите на пиково подаване на заявления; поради специфичните условия на труд морските лица могат да подадат своето заявление девет месеца преди планираното пътуване. Определя се минимален краен срок за подаване на заявление, за да се предостави на държавите членки време за адекватна оценка на заявленията и за организиране на работата.

- Параграф 4 се изменя, за да се пояснят правилата относно това кой може да подава заявление от името на кандидата, и се посочват професионални, културни, спортни или образователни асоциации или институции, които се разграничават от търговските посредници.
- Параграф 5 се премества от предишния член 40, параграф 4 и се изменя с цел да се подчертае основният принцип, а именно че кандидатът трябва да се яви само на едно място за подаването на заявление.

Член 10 — Общи правила за подаване на заявление

- Параграф 1 се заменя с нов текст, за да се вземе предвид премахването на общия принцип всички кандидати да подават заявленията си лично всеки път когато кандидатстват за виза. Тази промяна не засяга задълженията, наложени на държавите членки с Директива 2004/38/ЕО, и по-специално член 5, параграф 2 от нея. От кандидатите се изисква да се явят лично в консулството или при външния изпълнител само за снемането на пръстовите отпечатъци, които ще бъдат съхранявани във ВИС.
- Параграф 2 се заличава като следствие от изменението на параграф 1.

Член 11 — Заявление по образец

- Параграф 1 се изменя с цел да се добави възможността за попълване и подписване на заявлението по образец по електронен път.
- Добавя се параграф 1а с цел да се подчертае, че съдържанието на електронните заявления по образец трябва да съответства на съдържанието на единното заявление по образец в приложение I и не могат да се правят допълнителни вписвания.
- Параграф 3 се опростява с цел да се гарантира, че заявлението по образец е винаги налично поне на официалния език на държавата членка, за която е необходима визата, и на официалния език на държавата домакин.
- Параграф 4 се заличава като следствие от изменението на параграф 3.

Член 14 — Придружаващи документи

- Параграф 4 се изменя, за да се поясни и допълнително хармонизира съдържанието на националните формуляри за финансово подпомагане и/или покана.
- Параграф 5 се заменя, за да се отрази засилената роля на местното шенгенско сътрудничество (член 48, параграф 1).
- Добавя се параграф 5а, за да се вземат предвид разпоредбите относно мерките за прилагане, посочени в член 52, параграф 2.

Член 15 — Медицинска застрахова за пътуване в чужбина

- В параграф 1 посочването „двукратна“ се заличава като следствие от заличаването на същото посочване в член 24, параграф 1.
- Параграф 2 се изменя, за да се поясни, че кандидатите за многократна виза трябва да предоставят доказателство за медицинска застрахова за пътуване в чужбина само за първото планирано посещение.

Член 16 — Визова такса

- Параграф 1: визовата такса се увеличава от 60 EUR на 80 EUR с цел по-голямо покриване на разходите на държавите членки; това ще увеличи ресурсите на държавите членки (+26 %), но, като се направи сравнение с пътните и другите разходи, няма да има възпиращ ефект за преобладаващото мнозинство кандидати за виза. Въвежда се механизъм за оценяване на необходимостта от преразглеждане на таксата на всеки две години, като се вземат под внимание критерии, като например инфлацията в ЕС. Това дава възможност за редовно наблюдение и за преразглеждане на таксата, когато е целесъобразно. Наред с другото, предложеното увеличаване на таксата ще даде възможност на държавите членки да поддържат консулския персонал на нужното равнище, за да могат заявленията за визи да се обработват в срока, посочен в член 23.
- Параграф 2: визовата такса за малолетни/непълнолетни лица (на възраст между 6 и 12 години) нараства с 5 EUR до 40 EUR.
- Параграф 3 се заличава, тъй като посочването „административните разходи“ е изкуствено — изследванията показват, че точните административни разходи не могат да бъдат изчислени. Неточното посочване на периодични преразглеждания се заменя с по-ясен механизъм на преразглеждане в параграф 8а.
- Параграф 4, буква в): текстът се изменя с цел научните работници, участващи в семинари/конференции, също да бъдат обхванати от освобождаването от визова такса, и се добавя позоваване на правилното правно основание.
- Параграф 5 се заличава, тъй като общите незадължителни освобождавания от визова такса се решават предимно на централно равнище и следователно не е възможно хармонизиране на местно ниво.
- В новия параграф 8а се установява механизъм за преразглеждане на редовни интервали (на всеки две години) и се посочват критериите, въз основа на които да се извършва това преразглеждане.

Член 17 — Такса за услугата

- В параграф 1 препратката към „допълнителна“ такса за услугата се заличава, тъй като е подвеждаща.
- Параграф 3 се заличава, тъй като опитът показва, че не е възможно да се извърши такова местно хармонизиране на таксите за услугата, определени в общите договори на централно равнище.
- Добавя се нов параграф 4а, за да се даде възможност на външните изпълнители да начисляват по-висока такса за услугата, когато работят в трети държави,

чиито граждани подлежат на изискването за виза и в които няма нито една държава членка, която да събира заявленията за издаване на визи. По-високата такса за услугата включва прехвърлянето на досиетата, свързани със заявленията, и връщането на документа за задгранично пътуване към/от обработващото заявление консулство, разположено в друга държава

- Параграф 5 се заличава, тъй като държавите членки не следва да бъдат задължени да запазят възможността за пряк достъп за подаване на заявления в консулствата на места, където външен изпълнител е упълномощен да приема заявления за издаване на визи. Това не ги възпрепятства да предлагат възможността за пряк достъп.

Член 21 — Проверка на условията за влизане и оценка на риска

- Параграф 3, буква е) се изменя като следствие от изменението на член 15, параграф 2.
- Параграф 4 се изменя, за да се поясни разликата между предходни престои с визи за краткосрочен престой и други видове визи или разрешения за пребиваване.
- Параграф 8 се изменя, за да се даде възможност на държавите членки да използват съвременни средства за комуникация при провеждането на интервюта с кандидатите, вместо да изискват от тях да се явят лично в консулството.

Член 22 — Предварителна консултация

- Параграф 2 се изменя, за да се въведе изискване за държавите членки да отговарят на искания за консултация възможно най-бързо и най-късно в срок от седем календарни дни.
- Съгласно параграф 3 държавите членки нотифицират исканията за предварителна консултация най-късно 15 календарни дни преди въвеждането на мярката, за да се даде възможност за навременното информиране на кандидатите и за подготовката на другите държави членки на техническо ниво.
- Параграф 5 се заличава, тъй като съдържанието му вече не е актуално.

Член 23 — Решение по заявлението

- Параграф 1 предвижда, че общият срок за вземане на решение следва да бъде максимум 10 дни. Според информацията във Визовата информационна система решението се взема средно за 5 дни. Някои държави членки целенасочено вземат решението за по-кратко време като начин за привличане на пътуващи лица и огромните разлики във времето за обработване водят до практикуването на т.нар. „visa-shopping“ (търсене на по-изгодни варианти за получаване на виза). Предложената по-висока визова такса ще даде възможност на държавите членки да запазят или увеличат броя на служителите, които вземат решенията, в консулствата, за да гарантират, че решенията по заявленията се вземат в максимално допустимия срок.

- Параграф 2 се изменя, за да може максималният срок за вземане на решение по заявленията да се удължи на 45 дни, и последното изречение се заличава като следствие от премахването на разпоредбата, съгласно която представляваната държава членка може да поиска да бъде консултирана по случаи, разглеждани в рамките на процедурата по представителство (член 8, параграф 4).
- Параграф 3 се заличава, тъй като срокът от 60 календарни дни за разглеждането на заявление за издаване на виза за краткосрочен престой е прекалено дълъг.
- В параграф 4 се добавя нова буква ба), за да се добави препратка към визите за летищен транзит, която липсва в действащия Визов кодекс.
- Буква г) в параграф 4 се заличава като следствие от премахването на разпоредбата, даваща възможност представляваната държава членка да бъде консултирана; това премахва изискването някои случаи да се предават за вземане на решение от представляваната държава членка, вместо от представляващата държава членка.

Член 24 — Издаване на единна виза

- В първото изречение на параграф 1, втора алинея препратката към виза за „двукратно“ влизане се заличава, тъй като е излишна — тя е отразена в думата „многократно“ и би могла да ограничи издаването на многократни визи.
- Третата алинея се заличава като следствие от заличаването на препратката към „транзитно преминаване“ в член 1, параграф 1.
- Формулировката на параграф 1, четвърта алинея става по-ясна чрез премахване на посочването „допълнителен“, тъй като то води до погрешно тълкуване при изчисляване на срока на валидност на медицинската застраховка за пътуване в чужбина.
- В преформулирания параграф 2 се установяват общи правила за постепенното издаване на многократни визи с дълъг срок на валидност, т.е. прогресия. Тези хармонизирани правила ще попречат на практиката на visa shopping и на измамите, при които кандидатите се опитват да скрият истинската държава членка на крайна дестинация, за да кандидатстват за виза в консулството, за което се смята, че дава визи с най-дълъг срок на валидност.
- Добавя се нов параграф 2а с цел да се направи разграничение с параграф 2, когато са налице основателни съмнения дали кандидатът ще може да изпълнява условията за влизане през целия период на валидност на визата.
- Добавя се нов параграф 2б, за да се даде възможност за адаптиране на прогресията с оглед на местните обстоятелства и рисковете във връзка с миграцията и сигурността.
- Добавя се нов параграф 2в с цел да бъдат обхванати други случаи на кандидати за виза, които отговарят на условията за издаване на многократна виза с дълъг срок на валидност.
- В нов параграф 2г се посочват процедурите за възприемане на такава прогресия на местно равнище. Посочва се необходимостта при оценката на адаптирането на местно ниво да се отчетат рисковете във връзка с миграцията и сигурността и сътрудничеството на съответната трета държава при обратното приемане на незаконни мигранти.

Член 25а — Сътрудничество във връзка с обратното приемане

- Параграф 1: общите разпоредби относно ограничения брой придружаващи документи, визовата такса, определена в член 16, параграф 1, освобождаването от такса за притежателите на дипломатически паспорти, 10-дневния срок за обработване и издаването на многократни визи не се отнасят за гражданите на трети държави, които не оказват сътрудничество във връзка с обратното приемане въз основа на обективни и релевантни критерии. Точното прилагане на ограничителните мерки ще бъде определено в посочения в параграф 5 акт за изпълнение.
- Параграф 2: Комисията редовно извършва оценка на сътрудничеството на трети държави във връзка с обратното приемане, като взема под внимание редица показатели.
- Параграф 3: държавите членки нотифицират значителни и трайни практически проблеми с определена трета държава въз основа на същите показатели, посочени в параграф 2.
- Параграф 4: Комисията извършва оценка на направените от държавите членки нотификации в срок от един месец.
- Параграф 5: въз основа на анализа на нотификациите, направени от държавите членки, и когато смята, че са необходими действия, Комисията приема акт за изпълнение за временното спиране на прилагането/временното прилагане на съответните разпоредби (вж. параграф 1) по отношение на всички граждани или на категории граждани на въпросната трета държава.
- Параграф 6: Комисията постоянно извършва оценка на ефективното сътрудничество на третата държава във връзка с обратното приемане, за да адаптира или отмени прилагането на ограничителни мерки.
- Параграф 7: не по-късно от шест месеца след влизането в сила на акта за изпълнение Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за напредъка при сътрудничеството във връзка с обратното приемане.

Член 27 — Попълване на визовия стикер

- Параграф 1 се заменя, заличава се приложение VII относно попълването на визовия стикер и Комисията се оправомощава да приеме чрез акт за изпълнение подробни разпоредби за попълване на визовия стикер.
- Параграф 2 се изменя с цел да се въведат по-строги разпоредби относно националните забележки върху визовия стикер.
- Параграф 4 се изменя с цел да се гарантира, че само визите за еднократно влизане се издават на ръка.

Член 29 — Полагане на визов стикер

- Параграф 1 се изменя, за да се вземе предвид заличаването на приложение VIII.
- Въмъкна се параграф 1а, с който Комисията се оправомощава да приеме чрез акт за изпълнение оперативни инструкции за начина на полагане на визовия стикер.

Член 31 — Информирание на централните органи на други държави членки

- Параграф 2 се изменя в съответствие с промените, направени в член 22 (предварителна консултация), за да се гарантира навременното информироване на другите държави членки.

Член 32 — Отказ за издаване на виза

- В параграф 1, буква а) се добавя нова точка iii), за да се отстрани допуснат по-рано пропуск във връзка с летищния транзит.
- Параграф 3 се заменя, за да се посочи необходимостта държавите членки да предоставят подробна информация за процедурите за обжалване и да гарантират ефективно обжалване по съдебен път (вж. решение на Съда на ЕС по дело C- 403/16).
- Параграф 4 се заличава като последица от заличаването на разпоредбата, изискваща някои случаи да се предават за вземане на решение от представляваната държава членка, вместо от представляващата държава членка.

Член 36 — Визи, издавани на външната граница на морски лица за транзитно преминаване

- Параграф 2 се заличава.
- Въмква се параграф 3, с който Комисията се оправомощава да приеме чрез акт за изпълнение оперативни инструкции за издаването на визи на морски лица на границите.

Член 36а — Визи, за които са подадени заявления на външните граници по силата на специална схема

- С цел насърчаване на краткосрочния туризъм (максимум седем дни) се въвежда нова разпоредба за дерогация от общите правила относно издаването на визи на външната граница. Държавите членки ще могат да издават визи на външната граница по силата на специални схеми, чието прилагане подлежи на строги критерии, и след уведомяване за организационните условия на схемата и тяхното публикуване. В подробни разпоредби се установяват гаранции за свеждане до минимум на рисковете във връзка с незаконната миграция и сигурността, по-специално чрез ограничаване на продължителността на тези схеми до четири месеца и чрез ограничаване на техния обхват до гражданите на държавата, разположена в близост до сухопътния граничен пропускателен пункт, или гражданите на държава, която има директна фериботна връзка с морския граничен пропускателен пункт. Специално обучени служители трябва да извършват подробен преглед на изпълнението на всички условия за влизане, като това трябва да става в подходящи структури. Издадената виза е валидна за издаващата държава членка само за едно влизане и за престой с продължителност не повече от седем дни. Схемите могат да се прилагат само по отношение на граждани на трети държави, с които са сключени споразумения за обратно приемане и срещу които не е задействан механизмът, посочен в член 25а.

Член 37 — Организация на визовите отдели

- Параграф 3 се изменя с цел да се даде възможност за електронно попълване и да се намали минималният период на съхраняване.

Член 38 — Ресурси за разглеждане на заявления за издаване на виза и наблюдение на консулствата

- Добавя се нов параграф 1а, за да се осигурят целостта на процедурата по обработването на заявленията за визи и подходящото наблюдение на тази цялост.

Член 40 — Консулска организация и сътрудничество

- Добавят се по-гъвкави правила, за да се даде възможност на държавите членки да оптимизират използването на ресурсите, да увеличат обхвата на консулското представителство и да изградят сътрудничество.
- Съдържанието на второто изречение в параграф 1 вече не е актуално, тъй като подаването на заявления в консулствата вече не е основният принцип, и следователно се заличава.
- Параграф 2, буква б) се преформулира като следствие от заличаването на стария член 41 и на премахването на изискването възлагането на дейности на външни изпълнители да се извършва „само в краен случай“.

Член 41 — Сътрудничество между държавите членки

- Този член се заличава, тъй като се оказва, че посочените варианти не са осъществими. Преразгледаният член 40 дава възможност на държавите членки да изградят по-гъвкаво сътрудничество.
-

Член 43 — Сътрудничество с външни изпълнители

- Параграф 3 се заличава, тъй като по принцип държавите членки изготвят общи договори с външните изпълнители на централно равнище.
- В параграф 6, буква а) се добавя препратка към задължителната информация, която трябва да бъде предоставена на кандидатите за виза.
- Параграф 6, буква д) се изменя като следствие от изменението на членове 10 и 40.
- Параграф 7 се изменя, за да се увеличат субектите, които могат да участват в покани за търгове.
- Параграф 9 се изменя, за да се вземе под внимание новото законодателство относно защитата на данните и да се гарантира, че спазването на правилата за защита на данните от страна на външните изпълнители се наблюдава от надзорните органи за защита на данните на държавите членки.
- Параграф 11 се изменя, за да се подчертае, че държавите членки трябва да проверяват дали външните изпълнители предоставят на кандидатите цялата информация, изисквана съгласно член 47, параграф 1, и за да се изпълни задължението на държавите членки да наблюдават външните изпълнители.

- Добавя се нов параграф 11а, съгласно който държавите членки трябва да докладват ежегодно на Комисията за сътрудничеството си с външните изпълнители и тяхното наблюдение.

Член 44 — Криптиране и сигурно прехвърляне на данни

- Параграфи 1, 2 и 3 се изменят, за да се вземе предвид премахването на препратките към участието на представляваната държава членка от член 8.

Член 45 — Сътрудничество на държавите членки с търговски посредници

- Параграф 1 се изменя като следствие от заличаването на стария член 2, параграф 11, т.е. определението за търговски посредник.
- Параграф 3 се изменя, тъй като дублира общото правило, определено в член 21, параграф 3, буква д), относно проверката дали кандидатите притежават подходяща медицинска застраховка за пътуване в чужбина.

Член 47

- Параграф 1, буква в) се изменя, за да се вземе предвид заличаването на стария член 41.

Член 48 — Местно шенгенско сътрудничество

- Параграф 1 се преформулира, за да се поясни задължителният характер на местното шенгенско сътрудничество.
- В параграф 1а първото изречение и букви а) и б) се изменят с цел да се предвиди, че в рамките на местното шенгенско сътрудничество се изготвят хармонизирани списъци на придружаващите документи и се подготвя прилагането на местно ниво на прогресия към многократните визи.
- Параграф 2 се заличава и съдържанието му се вмъква в параграф 1а.
- Параграф 3, буква а) се изменя с цел да се предвиди събирането на тримесечна (а не месечна) статистика относно визите на местно равнище.
- Параграф 3, буква б) се изменя с цел да се подчертае кои аспекти следва да бъдат обсъждани (и оценявани) в рамките на местното шенгенско сътрудничество.
- Параграф 6а се изменя с цел да се предвиди, че въз основа на годишните доклади, изготвяни в различните контексти на местното шенгенско сътрудничество, Комисията изготвя годишен доклад, който се предава на Европейския парламент и на Съвета.
- Член 50 се заличава като следствие от заличаването на приложения VII, VIII и IX. Останалите приложения ще бъдат изменени чрез пълна законодателна процедура.

Членове 50а и 50б Упражняване на делегирането и процедура по спешност

- Тези членове се добавят, за да се вземат предвид разпоредбите на член 290 от ДФЕС.

Член 51 — Инструкции за практическото прилагане на Визовия кодекс

- Този член се изменя, за да се вземат предвид разпоредбите на член 52, параграф 2.

Член 52 – Процедура на комитет

- Този член се заменя, за да се вземат предвид разпоредбите, които уреждат упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 2 — Наблюдение и оценка

Това са стандартните разпоредби по отношение на наблюдението и оценяването на правните инструменти.

Член 3 — Влизане в сила

- Параграфи 1, 2 и 4: това са стандартните клаузи относно влизането в сила и прякото действие. Прилагането на Регламента започва [шест месеца] след влизането му в сила.

Приложения

- Приложение I (заявление по образец) се заменя с цел опростяване и поясняване на съдържанието.
- Приложение V (разрешения за пребиваване, чиито титуляри са освободени от изискването за притежаване на виза за летищен транзит) се заменя с актуална информация.
- Приложение VI (стандартен формуляр за уведомяване за причините за отказ за издаване, анулиране или отмяна на виза), за да се даде възможност за по-подробна информация относно основанията за отказа и процедурите за обжалване на решенията за отказ.
- Приложения VII, VIII и IX се заличават.
- Приложение X (списък на минималните изисквания, които да се включат в правния акт, обхващащ сътрудничеството с външни изпълнители) се заменя с цел да се добавят повече подробности относно някои аспекти, които да бъдат включени в правния акт.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за изменение на Регламент (ЕО) № 810/2009 за създаване на Визов кодекс на
Общността (Визов кодекс)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁶,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Общата политика на Европейския съюз за визите за краткосрочен престой бе неразделна част от създаването на пространство без вътрешни граници. Визовата политика следва да продължи да бъде важен инструмент за улесняване на туризма и бизнеса, като същевременно спомага за отстраняване на рисковете за сигурността и на риска от незаконна миграция към Съюза.
- (2) Съюзът следва да използва визовата си политика при сътрудничеството си с третите държави и да осигури по-добър баланс между загрижеността във връзка с миграцията и сигурността, икономическите съображения и общите външни отношения.
- (3) Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета¹⁷ определя условията и реда за издаване на визи за планиран престой на територията на държави членки с продължителност, която не превишава 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период.
- (4) Процедурата за кандидатстване за виза следва да бъде възможно най-лесна за ползване от кандидатите. Следва да е ясно коя е държавата членка, компетентна да разгледа заявлението за издаване на виза, особено когато планираното посещение се отнася до няколко държави членки. Когато е възможно, държавите членки следва да предоставят възможност заявленията по образец да се попълват и подават по електронен път. Следва да се определят срокове за различните етапи от процедурата, по-специално за да се даде възможност на пътниците да планират отрано и да избягват пиковите периоди в консулствата.
- (5) Държавите членки не следва да бъдат задължавани да запазват възможност за пряк достъп за подаване на заявления в консулствата на места, където външен

¹⁶

ОВ С, г., стр. .

¹⁷

Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) (ОВ L 243, 15.9.2009 г., стр. 1).

изпълнител е упълномощен да приема заявления за издаване на визи от името на консулството, без да се засягат задълженията, наложени на държавите членки с Директива 2004/38/ЕО¹⁸, и по-специално член 5, параграф 2 от нея.

- (6) Визовата такса следва да осигурява достатъчно финансови средства за покриване на разходите, свързани с обработването на заявления за визи, включително подходящи структури и достатъчно персонал, за да се гарантират качеството и целостта на процедурата по разглеждането на заявления за издаване на визи. Размерът на визовата такса следва да се преразглежда веднъж на всеки две години въз основа на обективни критерии.
- (7) За да се гарантира, че гражданите на трети държави, от които се изисква да притежават виза, могат да подават заявления си за издаване на виза по своето място на пребиваване, дори ако никоя държава членка няма консулство за целите на събирането на такива заявления, на външните изпълнители следва да се даде възможност да предоставят необходимата услуга срещу такса, надвишаваща общоустановеното максимално ниво.
- (8) Договореностите за представителство следва да се рационализират, а пречките за сключването на такива договорености между държавите членки — да се избягват. Представляващата държава членка следва да отговаря за цялото обработване на заявления за издаване на виза без участие на представляваната държава членка.
- (9) С цел да се намали административната тежест за консулствата на държавите членки и да се способства за безпроблемното пътуване на често или редовно пътуващите лица, многократните визи с дълъг срок на валидност следва да бъдат издавани в съответствие с обективно определени общи критерии и да не бъдат ограничавани само до определени цели на пътуването или определени категории кандидати.
- (10) Предвид различията в местните обстоятелства, по-специално що се отнася до рисковете във връзка с миграцията и сигурността, както и отношенията, поддържани от Съюза с определени държави, дипломатическите мисии и консулските служби на държавите членки на отделните места следва да преценяват необходимостта от адаптиране на общите разпоредби, за да се осигурява възможност за по-благоприятно или по-ограничително прилагане. При по-благоприятните подходи за издаване на многократни визи с дълъг срок на валидност следва да се отчитат по-специално наличието на търговски споразумения, приложими за мобилността на представителите на бизнеса, както и сътрудничеството на третата държава при обратното приемане на незаконни мигранти.
- (11) При липса на сътрудничество от страна на някои трети държави за обратно приемане на техни граждани, задържани в незаконна ситуация, и липса на ефективно сътрудничество от тези трети държави в процеса на връщане, въз основа на прозрачен механизъм с прилагане на обективни критерии следва да се налага ограничаващо и временно прилагане на някои разпоредби от Регламент (ЕО) № 810/2009 с цел да се подобри сътрудничеството на дадена трета държава във връзка с обратното приемане на незаконни мигранти.

¹⁸

Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки (ОВ L 229, 29.6.2004 г., стр. 35).

- (12) Кандидатите, на които е отказана виза, следва да имат право да обжалват, като това право следва да гарантира ефективно обжалване по съдебен ред на определен етап от производството. По-подробна информация за основанията за отказа и процедурите за обжалване на решенията за отказ следва да се предоставя в уведомлението за отказ.
- (13) Издаването на визи на външната граница следва да се прави по изключение. С цел насърчаване на краткосрочния туризъм обаче, на държавите членки следва да бъде разрешено да издават визи на външните граници по силата на временни схеми, като за организационните мерки за тези схеми следва се извършва уведомяване и мерките следва да се публикуват. Тези схеми следва да имат ограничено приложно поле и да са съобразени с общите правила за обработването на заявления за издаване на визи. Валидността на издадената виза следва да бъде ограничена до територията на издаващата държава членка.
- (14) Местното шенгенско сътрудничество е изключително важно за хармонизираното прилагане на общата визова политика и за правилната оценка на рисковете, свързани с миграцията и сигурността. Сътрудничеството и обменът между дипломатическите мисии и консулските служби на държавите членки на отделните места следва да се координират от делегациите на Съюза. Те следва да оценяват оперативното прилагане на конкретните разпоредби в контекста на местните обстоятелства и на миграционния риск.
- (15) Държавите членки следва да извършват непосредствено и редовно наблюдение върху дейността на външните изпълнители, за да гарантират спазването на правния инструмент, с който се уреждат възложените на външния изпълнител отговорности. Държавите членки следва да докладват ежегодно на Комисията за сътрудничеството си с външните изпълнители и извършването спрямо тях наблюдение. Държавите членки следва да гарантират, че цялата процедура по обработване на заявленията за издаване на визи и сътрудничеството с външните изпълнители се наблюдават от командировани служители.
- (16) Следва да се установят гъвкави правила, за да се даде възможност на държавите членки да оптимизират съвместното използване на ресурси и да увеличат обхвата на консулското представителство. Сътрудничеството между държавите членки (Шенгенски визови центрове) може да се осъществява под всякаква форма, подходяща за местните условия, с цел разширяване на географския обхват на консулското представителство, намаляване на разходите на държавите членки, повишаване на видимостта на Съюза и подобряване на услугите, предлагани на кандидатите за виза.
- (17) Електронните системи за подаване на заявления за издаване на визи, разработени от държавите членки, спомагат процедурите за кандидатстване да бъдат улеснени за кандидатите и консулствата. Следва да се разработи общо решение, позволяващо пълна цифровизация, с използване в пълна степен на най-новите правни и технологични постижения.
- (18) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане. Доколкото настоящият регламент представлява развитие на достиженията на правото от Шенген съгласно разпоредбите на част трета, дял IV от Договора за Европейската общност, в срок от шест месеца след вземането на решение от

Съвета относно настоящия регламент Дания взема решение, в съответствие с член 4 от посочения протокол, дали да го въведе в националното си право.

- (19) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва, в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета¹⁹. Следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.
- (20) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета²⁰. Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.
- (21) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген²¹, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета²².
- (22) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген²³, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета²⁴.
- (23) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение

¹⁹ Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

²⁰ Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

²¹ ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36.

²² Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

²³ ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

²⁴ Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета²⁵ за сключването на посочения протокол.

- (24) По отношение на Кипър настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 3, параграф 12 от Акта за присъединяване от 2003 г.
- (25) По отношение на България и Румъния настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 12 от Акта за присъединяване от 2005 г.
- (26) По отношение на Хърватия настоящият регламент представлява акт, който се основава на достиженията на правото от Шенген или по друг начин е свързан с тях по смисъла на член 4, параграф 2 от Акта за присъединяване от 2011 г.
- (27) Поради това Регламент (ЕО) № 810/2009 следва да бъде съответно изменен,
- ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:**

Член 1

Регламент (ЕО) № 810/2009 се изменя, както следва:

- (1) В член 1 параграф 1 се заменя със следното:
- „1. Настоящият регламент определя условията и процедурите за издаване на визи за планиран престой на територията на държавите членки с продължителност, която не превишава 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период.“;
- (2) Член 2 се изменя, както следва:
- а) в точка 2 буква а) се заменя със следното:
- „а) планиран престой на територията на държавите членки с продължителност не повече от 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период; или“;
- б) точка 7 се заменя със следното:
- „7. „признат документ за задгранично пътуване“ означава документ за задгранично пътуване, признат от една или повече държави членки за целите на преминаване на външните граници и поставяне на визи в съответствие с Решение № 1105/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²⁶“;
- в) точка 11 се заличава;
- г) добавя се следната нова точка:

²⁵ Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

²⁶ Решение № 1105/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно списъка на документите за пътуване, които дават право на притежателя им да премине външните граници и върху които може да се поставя виза, и относно създаването на механизъм за създаването на този списък (ОВ L 287, 4.11.2011 г., стр. 9).

„12. „морско лице“ означава всяко лице, което е наето на работа, ангажирано е или работи в каквото и да е качество на борда на морски кораб или на кораб, плаващ в международни вътрешни води.“;

(3) в член 3, параграф 5 букви б) и в) се заменят със следното:

„б) граждани на трети държави, които притежават валидни разрешения за пребиваване, издадени от държава членка, която не участва в приемането на настоящия регламент, или от държава членка, която все още не прилага в пълна степен разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, или граждани на трети държави, които притежават някое от изброените в приложение V валидни разрешения за пребиваване, издадени от Андора, Канада, Сан Марино, Съединените американски щати или Япония, гарантиращи безусловното обратно приемане на титулярите им, или които притежават разрешение за пребиваване за карибските части на Кралство Нидерландия (Аруба, Бонер, Кюрасао, Синт Мартен, Синт Еустахиус и Саба);

в) граждани на трети държави, които притежават валидна виза за държава членка, която не участва в приемането на настоящия регламент, или за държава членка, която все още не прилага в пълна степен разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, или за държава — страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или за Канада, Съединените американски щати или Япония, или притежателите на валидна виза за карибските части на Кралство Нидерландия (Аруба, Бонер, Кюрасао, Синт Мартен, Синт Еустахиус и Саба), когато пътуват към издаващата виза държава или към всяка друга трета държава, или когато се връщат от издалата виза държава, след като са използвали визата;“;

(4) в член 4 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Чрез дерогация от параграф 1 органите за граничен контрол на лица могат да разглеждат и вземат решение по заявленията на външните граници на държавите членки в съответствие с членове 35, 36 и 36а.“;

(5) в член 5, параграф 1 буква б) се заменя със следното:

„б) ако посещението включва повече от едно местоназначение или ако трябва да бъдат направени няколко отделни посещения в рамките на период от два месеца, държавата членка, чиято територия представлява основното местоназначение на посещението(ята) с оглед продължителността на престоя, измервана в дни; или“;

(6) Член 8 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заличава;

б) параграфи 3 и 4 се заменят със следното:

„3. Когато представителството е ограничено до приемането на заявления, събирането на данни и тяхното предаване на представляваната държава членка се осъществяват при спазване на съответните правила за защита на данните и изисквания за сигурност.

4. Между представляващата и представляваната държава членка се сключва двустранна договореност. В тази договореност:

а) се уточняват продължителността продължителността на представителство, ако то е само временно, и реда и условията за неговото прекратяване;

б) може да се предвиди предоставянето от страна на представляваната държава членка на сгради, персонал и заплащане, особено в случаите, когато представляваната държава членка има консулство в съответната трета държава.“;

в) параграфи 7 и 8 се заменят със следното:

„7. Представляваната държава членка нотифицира на Комисията договореностите за представителството или прекратяването на такива договорености най-малко един месец преди влизането им в сила или прекратяването им освен в случаите на непреодолима сила.

8. По същото време, когато се извършва нотифицирането, посочено в параграф 7, консултото на представляващата държава членка информира консултвата на другите държави членки и делегацията на Европейския съюз в съответния консулски окръг относно договореностите за представителство или относно прекратяването на такива договорености.“;

г) добавя се следният нов параграф:

„10. При наличието на продължаваща във времето непреодолима сила от техническо естество държавата членка търси временно представителство от друга държава членка на даденото място за всички или за някои категории кандидати за виза.“;

(7) Член 9 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„Заявленията могат да се подават не по-рано от шест месеца, а за морските лица, действащи в изпълнение на своите задължения — не по-рано от девет месеца преди началото на планираното посещение и като правило не по-късно от 15 календарни дни пред това начало.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

в) „4. Без да се засягат разпоредбите на член 13, заявленията могат да бъдат подадени:

а) от кандидата;

б) от акредитиран търговски посредник, както е посочено в член 45;

в) от професионална, културна, спортна или образователна асоциация или институция от името на нейните членове.“;

г) добавя се следният нов параграф:

„5. От кандидата не трябва да се изисква да се яви лично на повече от едно място, за да подаде заявление.“;

(8) Член 10 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„Кандидатите се явяват лично при подаването на заявление за снемането на пръстови отпечатъци в съответствие с член 13, параграфи 2 и 3 и член 13, параграф 7, буква б).“;

б) параграф 2 се заличава;

(9) Член 11 се изменя, както следва:

а) първото изречение на параграф 1 се заменя със следното:

„1. Всеки кандидат подава заявление по образец съгласно приложение I, попълнено на ръка или по електронен път и подписано на ръка или по електронен път.“;

б) Вмъква се следният нов параграф 1а:

„1а. Съдържанието на електронния вариант на заявлението по образец, ако е приложимо, е съгласно посоченото в приложение I.“;

в) параграф 3 се заменя със следното:

г) „3. Заявлението по образец е на разположение поне на следните езици:

а) официалния(те) език(ци) на държавата членка, за която се иска визата; и

б) официалния(те) език(ци) на приемащата държава.

Наред с посочените в буква а) езици заявлението по образец може да бъде на разположение и на всеки друг от официалните езици на институциите на Европейския съюз.“;

д) параграф 4 се заличава;

(10) Член 14 се изменя, както следва:

а) параграфи 4 и 5 се заменят със следното:

„4. Държавите членки могат да изискат от кандидатите за виза да представят доказателство за финансово подпомагане или за настаняване при частно лице или и двете чрез попълването на формуляр, изготвен от всяка държава членка. В този формуляр се посочва по-специално:

а) дали служи като доказателство за финансово подпомагане или за настаняване;

б) дали лицето, оказващо финансово подпомагане/канещото лице е физическо лице, дружество или организация;

в) самоличността и данни за връзка на лицето, оказващо финансово подпомагане/канещото лице;

г) кандидатът(ите);

д) адрес на настаняване;

е) продължителност и цел на престоя;

ж) евентуални семейни връзки с лицето, оказващо финансово подпомагане/канещото лице;

з) информацията, изисквана съгласно член 37, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 767/2008.

Освен на официалния(те) език(ци) на държавата членка, формулярът се изготвя на поне още един официален език на институциите на Съюза. Образец на формуляра се изпраща на Комисията.

5. В рамките на местното шенгенско сътрудничество, както е посочено в член 48, консулствата на държавите членки оценяват прилагането на изискванията, посочени в параграф 1, за да се отчетат местните обстоятелства и рисковете във връзка с миграцията и сигурността.“;

б) Вмъква се следният нов параграф 5а:

„5а. Когато е необходимо с цел да се отчетат местните обстоятелства, както е посочено в член 48, Комисията приема чрез актове за изпълнение хармонизиран списък на придружаващите документи, който да се използва във всеки консулски окръг. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

(11) Член 15 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Кандидатите за единна еднократна виза доказват, че притежават подходяща и валидна медицинска застраховка за пътуване в чужбина, която да може да покрие всички разходи, които може да възникнат във връзка с репатриране по медицински причини, спешна медицинска помощ и болнично лечение по спешност или смърт по време на техния планиран престой на територията на държавите членки.“;

б) в параграф 2 първата алинея се заменя със следното:

„2. Кандидатите за единна многократна виза доказват, че притежават подходяща и валидна медицинска застраховка за пътуване в чужбина, която покрива периода на първото им планирано посещение.“;

(12) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Кандидатите заплащат визова такса в размер на 80 EUR.

2. Децата на възраст между шест и 12 години заплащат визова такса в размер на 40 EUR.“;

б) Вмъква се следният нов параграф 2а:

„2а. Визова такса в размер на 160 EUR се прилага, когато Комисията вземе решение за това в съответствие с член 25а, параграф 5.“;

в) параграф 3 се заличава;

г) в параграф 4 буква в) се заменя със следното:

„в) научни работници от трети държави по смисъла на Директива 2005/71/ЕО на Съвета²⁷, пътуващи с цел извършване на научни изследвания или участие в научен семинар или конференция“;

д) в параграф 5 втората алинея се заличава;

е) вмъква се следният нов параграф:

„8а. На всеки две години Комисията преценява необходимостта от преразглеждане на размера на визовите такси, посочен в член 16, параграфи 1, 2 и 2а, като взема под внимание обективни критерии, като например общата инфлация за целия ЕС, публикувана от Евростат, и претегления среден размер на заплатите на държавите служители в държавите членки, и когато е целесъобразно, променя размера на визовите такси чрез делегирани актове.“;

²⁷

Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност (ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15).

(13) Член 17 се изменя, както следва:

а) първото изречение на параграф 1 се заменя със следното:

„Такса за услугата може да бъде събирана от външен изпълнител, както е посочено в член 43.“;

б) параграф 3 се заличава;

в) вмъква се следният нов параграф 4а:

„4а. Чрез дерогация от параграф 4 таксата за услугата не може да надхвърля размера на визовата такса в трети държави, за чиито граждани се изисква да притежават виза и в които нито една държава членка няма консулство за целите на събирането на заявленията за виза.“;

г) параграф 5 се заличава;

(14) Член 21 се изменя, както следва:

а) в параграф 3 буква д) се заменя със следното:

„д) дали кандидатът притежава подходяща и валидна медицинска застраховка за пътуване в чужбина, когато е приложимо, която обхваща периода на планирания престой или, ако се кандидатства за единна многократна виза, периода на първото планирано посещение.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Когато е приложимо, консулството проверява продължителността на предишни и планирани престои с цел проверка дали кандидатът не е превишил максималния срок на разрешен престой на територията на държавите членки, без да се вземат предвид евентуални периоди на престой, разрешени на основание национална виза за дългосрочно пребиваване или разрешение за пребиваване.“;

в) параграф 8 се заменя със следното:

„8. При разглеждането на заявлението консулствата могат в надлежно обосновани случаи да проведат интервю с кандидата и да поискат допълнителни документи.“;

(15) Член 22 се изменя, както следва:

а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. Консултираните централни органи дават окончателен отговор възможно най-скоро, но не по-късно от седем календарни дни след консултирането с тях. Липсата на отговор в посочения срок означава, че те нямат основания да откажат издаването на визата.

3. Държавите членки нотифицират на Комисията въвеждането или оттеглянето на изискването за предварителна консултация по правило не по-късно от 15 календарни дни преди началото на неговото прилагане. Информацията се подава и в рамките на местното шенгенско сътрудничество в съответния консулски окръг.“;

б) параграф 5 се заличава;

(16) Член 23 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Решение по заявленията се взема в срок от 10 календарни дни, считано от датата на подаването на заявление, което е допустимо в съответствие с член 19.

В отделни случаи този срок може да бъде удължен до 45 календарни дни, по-конкретно когато е необходима по-задълбочена проверка по заявлението.“;

б) параграф 3 се заличава;

в) параграф 4 се изменя, както следва:

– i) вмъква се следната нова буква ба):

„ба) издаване на виза за летищен транзит в съответствие с член 26; или“;

– ii) буква г) се заличава;

(17) Член 24 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

– i) във втората алинея първото изречение се заменя със следното:

„Визата може да бъде издадена за еднократно или многократно влизане.“

– ii) третата алинея се заличава;

– iii) четвъртата алинея се заменя със следното:

„Без да се засягат разпоредбите на член 12, буква а), срокът на валидност на еднократната виза включва и допълнителен „гратисен период“ от 15 календарни дни.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Многократните визи с дълъг срок на валидност се издават за следните периоди на валидност, освен ако валидността на визата би надхвърлила валидността на документа за задгранично пътуване:

а) за срок на валидност от една година, при условие че кандидатът е получил и по законен начин е използвал три визи в рамките на предходните две години;

б) за срок на валидност от две години, при условие че кандидатът е получил и правомерно е използвал предходна многократна виза със срок на валидност от една година;

в) за срок на валидност от пет години, при условие че кандидатът е получил и правомерно е използвал предходна многократна виза със срок на валидност от две години.“;

в) вмъкват се следните нови параграфи:

„2а. Чрез дерогация от параграф 2 срокът на валидност на издадената виза може да бъде съкратен в отделни случаи, когато е налице основателно съмнение, че условията за влизане ще бъдат изпълнени през целия период.

2б. Чрез дерогация от параграф 2 в рамките на местното шенгенско сътрудничество, посочено в член 48, консулствата на държавите членки извършват оценка дали е необходимо посочените в параграф 2 правила относно издаването на многократните визи да бъдат адаптирани, за да се отчетат местните обстоятелства и рисковете във връзка с миграцията и сигурността, с оглед на приемането на по-благоприятни или по-ограничителни правила в съответствие с параграф 2г.

2в. Без да се засяга параграф 2, многократна виза със срок на валидност до пет години може да бъде издадена на кандидати, които докажат необходимостта или обосноват намерението си за често и/или редовно пътуване, при условие че те докажат своята добросъвестност и надеждност, и по-специално правомерното използване на предишни визи, своето икономическо положение в държавата на произход и действителното си намерение да напуснат територията на държавите членки преди изтичането на визата, за която кандидатстват.

2г. При необходимост, въз основа на оценката, посочена в параграф 2б, Комисията приема чрез актове за изпълнение правилата относно условията за издаване на посочените в параграф 2 многократни визи, които трябва да се прилагат във всеки консулски окръг, за да се отчетат местните обстоятелства, рисковете във връзка с миграцията и сигурността, сътрудничеството със съответната трета държава при обратното приемане на незаконни мигранти в контекста на показателите по член 25а, параграф 2 и цялостните отношения на съответната трета държава със Съюза. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

(18) вмъква се следният нов член:

„Член 25а

Сътрудничество при обратното приемане

1. Член 14, параграф 6, член 16, параграф 1 и параграф 5, буква б), член 23, параграф 1 и член 24, параграф 2 не се прилагат по отношение на кандидати или категории кандидати, които са граждани на трета държава, за която въз основа на показателни и обективни данни и в съответствие с настоящия член се смята, че не сътрудничи достатъчно с държавите членки във връзка с обратното приемане на незаконни мигранти. Настоящият член не засяга правомощията, предоставени на Комисията съгласно член 24, параграф 2г.

2. Комисията редовно извършва оценка на сътрудничеството на третите държави във връзка с обратното приемане, като взема под внимание по-специално следните показатели:

а) броя на решенията за връщане, издадени за лица от съответната трета държава, които се намират незаконно на територията на държавите членки;

б) броя на действителните връщания на лица, за които е било издадено решение за връщане, като процент от общия брой на решенията за връщане, издадени за граждани на съответната трета държава, включително, когато това е целесъобразно, броя на гражданите на трети държави, които са преминали транзитно през територията на третата държава, въз основа на споразумения на Съюза за обратно приемане или двустранни споразумения за обратно приемане;

в) броя на исканията за обратно приемане, приети от третата държава, като процент от общия брой на исканията за обратно приемане, които са ѝ били представени.

3. Държава членка може също така да уведоми Комисията, ако среща значителни и трайни практически проблеми в сътрудничеството с трета държава при обратното приемане на незаконни мигранти, въз основа на същите показатели като изброените в параграф 2.

4. Комисията разглежда уведомлението по параграф 3 в срок от един месец.

5. Когато въз основа на анализа, посочен в параграфи 2 и 4, Комисията реши, че една държава не сътрудничи достатъчно и че е необходимо да се предприемат действия, тя може, вземайки предвид цялостните отношения на Съюза със съответната трета държава, да приеме акт за изпълнение в съответствие с процедурата за разглеждане по член 52, параграф 2:

- а) за временно спиране на прилагането на член 14, параграф 6, член 16, параграф 5, буква б), член 23, параграф 1 или член 24, параграф 2, или на няколко от тези разпоредби, или на всички тези разпоредби по отношение на всички граждани или на някои категории граждани на съответната трета държава или
- б) за прилагане на визовата такса, определена в член 16, параграф 2а, по отношение на всички граждани или на някои категории граждани на съответната трета държава.

6. Комисията постоянно извършва, въз основа на посочените в параграф 2 показатели, оценка дали може да бъде установено значително подобрене в сътрудничеството на съответната трета държава във връзка с обратното приемане на незаконни мигранти и, като взема предвид цялостните отношения на Съюза със съответната трета държава, може да реши да отмени или измени посочения в параграф 5 акт за изпълнение.

7. До шест месеца след влизането в сила на посочения в параграф 5 акт за изпълнение Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за напредъка, който е постигнат в сътрудничеството на третата държава във връзка с обратното приемане.“;

(19) Член 27 се изменя, както следва:

- а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Комисията приема чрез актове за изпълнение подробни разпоредби относно попълването на визовия стикер. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.

2. Държавите членки може да добавят национални вписвания в раздел „забележки“ на визовия стикер. Тези вписвания не повтарят задължителните вписвания, установени съгласно процедурата, посочена в параграф 1, нито посочват конкретната цел на пътуването.“;

- б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Визов стикер за еднократна виза може да бъде попълнен на ръка само в случаи на технически форсмажорни обстоятелства. В попълнен на ръка визов стикер не се правят промени.“;

(20) Член 29 се изменя, както следва:

- а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Разпечатаният визов стикер се полага в документа за задгранично пътуване.“

- б) Вмъква се следният нов параграф:

„1а. Комисията приема чрез актове за изпълнение подробни разпоредби относно полагането на визовия стикер. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;

- (21) Член 31 се изменя, както следва:
- а) параграф 2 се заменя със следното:
„2. Държавите членки нотифицират на Комисията въвеждането или оттеглянето на изискване за такава информация не по-късно от 15 календарни дни, преди то да започне да се прилага. Информацията се подава и в рамките на местното шенгенско сътрудничество в съответния консулски окръг.“;
 - б) параграф 4 се заличава;
- (22) Член 32 се изменя, както следва:
- а) В параграф 1, буква а) се вмъква следната точка iii):
„iii) не обоснове целта и условията на планирания летищен транзит“;
 - б) параграф 3 се заменя със следното:
„3. Кандидатите, на които е отказана виза, имат право да обжалват, като това право гарантира ефективно обжалване по съдебен ред на определен етап от производството. Жалбите се завеждат срещу държавата членка, взела окончателното решение по заявлението, в съответствие с националното законодателство на тази държава членка. Държавите членки предоставят на кандидатите подробна информация за процедурата, която да следват в случай на обжалване, както е посочено в приложение VI.“;
 - в) параграф 4 се заличава;
- (23) Член 36 се изменя, както следва:
- а) параграф 2 се заличава;
 - б) вмъква се следният нов параграф:
„2а. Комисията приема чрез актове за изпълнение оперативни инструкции за издаването на визи на външната граница на морски лица. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.“;
- (24) вмъква се следният нов член:

„Член 36а

**Визи, за които се подадени заявления на външната граница съгласно
специална схема**

1. С цел насърчаване на краткосрочния туризъм и при условията, посочени в настоящия член, държава членка може да вземе решение да разреши временно подаването на заявления за издаване на виза на определени сухопътни или морски гранични пропускателни пунктове за лица, които изпълняват условията за влизане, посочени в член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета²⁸.
2. Продължителността на схемата е ограничена до четири месеца в рамките на една календарна година и категориите лица, които могат да се възползват от

²⁸ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

нея, се определят ясно, като от тях се изключват гражданите на трети държави, попадащи в категорията лица, за които се изисква предварителна консултация в съответствие с член 22, и лицата, които не пребивават в държава, разположена в близост до сухопътния граничен пропускателен пункт, нито в държава, която има директна фериботна връзка с морския граничен пропускателен пункт. Тези схеми се прилагат само по отношение на граждани на трети държави, с които са сключени споразумения за обратно приемане и за които Комисията не е взела решение по член 25а, параграф 5.

3. Съответната държава членка създава подходящи структури и разполага специално обучен персонал за обработването на заявленията за издаване на визи и за извършването на всички проверки и оценка на риска, както е посочено в член 21.

4. Издадената съгласно специална схема виза дава право на едно-единствено влизане, валидна е само за територията на издаващата държава членка и дава право на престой с продължителност до седем календарни дни. Срокът на валидност на визата не включва „гратисен период“.

5. Когато на външната граница е отказана виза съгласно специална схема, държавата членка не може да наложи на засегнатия превозвач задълженията, посочени в член 26 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген.

6. Държавите членки нотифицират на Комисията всички схеми не по-късно от шест месеца преди те да започнат да се прилагат. В нотификацията се посочват категориите лица, по отношение на които се прилага схемата, географският обхват, организационните мерки за схемата и предвидените мерки, чрез които ще се осигури изпълнението на условията, посочени в настоящия член.

Комисията публикува нотификацията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

7. Три месеца след приключването на схемата съответната държава членка представя на Комисията подробен доклад за прилагането. Докладът съдържа информация относно броя визи, за които са били подадени заявления, броя издадени визи и броя отказани визи (включително гражданството на съответните лица), продължителността на престоя и дела на заминаванията (включително гражданството на лицата, които не са напуснали територията на държавата членка при изтичането на визата).“;

(25) В член 37 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Консулствата на държавите членки пазят архиви на заявленията на хартия или в електронен формат. Всяко индивидуално досие съдържа нужната информация, позволяваща, при необходимост, да се възстановят обстоятелствата, въз основа на които е взето решението по заявлението.

Индивидуалните досиета за заявленията се пазят поне една година, считано от датата, на която е взето решението по заявлението, посочено в член 23, параграф 1, или в случай на обжалване, до края на процедурата по обжалване.“;

(26) в член 38 се вмъква следният нов параграф:

„1а. Държавите членки гарантират, че по време на цялата процедура, включително сътрудничеството с външните изпълнители, се извършва

наблюдение от командировани служители, за да се осигури целостта на всички етапи на процедурата.“;

(27) Член 40 се заменя със следното:

„Член 40

Консулска организация и консулско сътрудничество

1. Всяка държава членка отговаря за организацията на процедурите, свързани със заявленията.

2. Държавите членки:

а) оборудват консулствата и органите, отговарящи за издаването на визи на границата, с необходимите материали за събиране на биометрични данни, както и офисите на почетните си консули, когато имат такива консули, за събиране на биометрични данни при спазване на член 42;

б) си сътрудничат с една или повече държави членки съгласно договорености за представителство или друга форма на консулско сътрудничество.

3. Държава членка може също така да си сътрудничи с външен изпълнител в съответствие с член 43.

4. Държавите членки нотифицират на Комисията консулската организация и консулското сътрудничество във всяка една консулска служба.

5. В случай на прекратяване на сътрудничеството с други държави членки държавите членки осигуряват непрекъснатост на предоставянето на пълния набор от услуги.“;

(28) Член 41 се заличава;

(29) Член 43 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заличава;

б) параграф 6 се изменя, както следва:

— i) буква а) се заменя със следното:

„а) предоставяне на обща информация относно изискванията за издаване на виза в съответствие с член 47, параграф 1, букви а)—в) и заявленията по образец;“;

— ii) буква д) се заменя със следното:

„д) уреждане на срещи за кандидата, когато това е необходимо, в консулството или при външния изпълнител;“;

в) параграф 7 се заменя със следното:

„7. При избора на външен изпълнител съответната държава членка преценява надеждността и платежоспособността на организацията или дружеството и гарантира, че няма конфликт на интереси. Проверката включва по целесъобразност необходимите лицензи, търговска регистрация, дружествени устави и банкови договори.“;

г) параграф 9 се заменя със следното:

„9. Държавите членки носят отговорност за спазването на правилата за защита на личните данни и гарантират, че външният изпълнител подлежи на наблюдение от страна на надзорните органи за защита на данните съгласно член 51, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679.“;

д) параграф 11 се изменя, както следва:

- i) „а) общата информация относно критериите, условията и процедурите за кандидатстване за виза, определени в член 47, параграф 1, букви а), б) и в), и съдържанието на заявленията по образец, предоставяна от външния изпълнител на кандидатите;“;
- ii) втората алинея се заменя със следното:

„За тази цел консулството(ата) на съответната(ите) държава(и) членка(и) извършва(т) редовно и поне на всеки шест месеца проверки на място в помещенията на външния изпълнител. Държавите членки могат да се договорят да си поделят тежестта, свързана с това редовно наблюдение.“;

е) Вмъква се следният нов параграф:

„11а. До първи януари на всяка година държавите членки докладват на Комисията за сътрудничеството си с външните изпълнители по света и тяхното наблюдение (както е посочено в приложение X, буква В).“;

(30) Член 44 се заменя със следното:

„Член 44

Криптиране и сигурно прехвърляне на данни

1. При сътрудничество между държавите членки, сътрудничество с външен изпълнител и използване на почетни консули съответната(ите) държава(и) членка(и) гарантира(т), че данните са изцяло криптирани, независимо дали се предават по електрон път или физически върху електронен носител.

2. В трети държави, които забраняват криптиране на данните, предавани по електронен път, съответната(ите) държава(и) членка(и) не допуска(т) данните да се предават по електронен път.

В такъв случай съответната(ите) държава(и) членка(и) гарантира(т), че електронните данни се предават физически в изцяло криптирана форма върху електронен носител от консулски служител на държава членка или, когато такова предаване би наложило предприемането на непропорционални или неразумни мерки, по друг сигурен и безопасен начин, например чрез използване на установени оператори с опит в транспортирането на документи и данни от чувствителен характер във въпросната трета държава.

3. При всички случаи нивото на сигурност при предаването се адаптира в зависимост от чувствителния характер на данните.“;

(31) Член 45 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да приемат подаването на заявления, но не и събирането на биометрични данни, да се извършва от частна административна агенция, транспортно дружество или туристическа агенция, например туроператор или краен продавач (търговски посредници).“

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Акредитираните търговски посредници подлежат на редовно наблюдение чрез проверки на място, което включва лични или телефонни интервюта с кандидати за виза, проверка на пътуванията и настаняването и, при необходимост, проверка на документите, отнасящи се до завръщане на група.“;

(32) В член 47, параграф 1 буква в) се заменя със следното:

„в) мястото, където може да бъде подадено заявлението (компетентно консулство или външен изпълнител);“

(33) Член 48 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Консулствата на държавите членки и делегациите на Съюза си сътрудничат в рамките на всеки консулски окръг, за да гарантират хармонизираното прилагане на общата визова политика, като се вземат предвид местните обстоятелства.

За тази цел в съответствие с член 5, параграф 3 от Решение 2010/427 на Съвета²⁹ Комисията дава на делегациите на Съюза указания за извършването на съответните координационни задачи, предвидени в настоящия член.“;

б) вмъква се следният нов параграф:

„1а. Държавите членки и Комисията си сътрудничат по-специално за:

а) изготвяне на хармонизиран списък на придружаващи документи, които се подават от кандидатите за издаване на виза, като се взема предвид член 14;

б) подготвяне на прилагането на място на член 24, параграф 2 относно издаването на многократни визи;

в) осигуряване на единен превод на заявлението по образец, когато това е необходимо;

г) изготвяне на списък на документите за задгранично пътуване, издавани от държавата домакин, и редовното му актуализиране;

д) изготвяне на обща информационна брошура;

е) проследяване, когато е необходимо, на прилагането на дерогациите, предвидени в член 25а, параграфи 5 и 6.“;

в) параграф 2 се заличава;

г) параграф 3 се заменя със следното:

д) „3. В рамките на местното шенгенско сътрудничество държавите членки обменят следната информация:

а) тримесечна статистика за единните визи, визите с ограничена териториална валидност и визите за летищен транзит, за които са били подадени заявления, които са били издадени и които са били отказани;

б) информация във връзка с оценката на рисковете, свързани с миграцията и/или сигурността, по-специално относно:

²⁹

Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

- i) социално-икономическата структура на държавата домакин;
 - ii) източници на информация на местно ниво, включително за социално осигуряване, здравно осигуряване, данъчни регистри и входно-изходни регистрации;
 - iii) използване на подправени или преправени документи;
 - iv) канали за нелегална имиграция;
 - v) тенденции при измамите;
 - vi) тенденции при отказите;
- в) информация относно сътрудничество с транспортни дружества;
- г) информация относно застрахователните предприятия, които осигуряват подходяща медицинска застраховка за пътуване в чужбина, включително проверка на вида покритие и възможна надвишена стойност на застраховката.“;
- е) вмъква се следният нов параграф:
- „6а. До 31 декември на всяка година в рамките на всеки консулски окръг се изготвя годишен доклад. Въз основа на тези доклади Комисията изготвя годишен доклад за състоянието на местното шенгенско сътрудничество, който се предава на Европейския парламент и на Съвета.“;
- (34) Член 50 се заличава;
- (35) Вмъкват се следните нови членове:

„Член 50а

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 16, параграф 8а, се предоставя на Комисията за неопределен срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 16, параграф 8а, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 16, параграф 8а, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 50б

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 50а, параграф 5. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.“;

(36) Членове 51 и 52 се заменят със следното:

„Член 51

Инструкции за практическото прилагане на настоящия регламент

Комисията приема чрез актове за изпълнение оперативни инструкции за практическото прилагане на разпоредбите на настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 52, параграф 2.

„Член 52

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет („визовия комитет“). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.“;

(37) приложение I се заменя с текста от приложение I към настоящия регламент;

(38) приложение V се заменя с текста от приложение II към настоящия регламент;

(39) приложение VI се заменя с текста от приложение III към настоящия регламент;

(40) приложения VII, VIII и IX се заличават;

(41) текстът от приложение IV към настоящия регламент заменя приложение X.

Член 2

Наблюдение и оценка

1. Три години след [датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията прави оценка на неговото прилагане. Тази цялостна оценка включва разглеждане на постигнатите резултати спрямо целите и на прилагането на разпоредбите на настоящия регламент.

2. Комисията предава посочената в параграф 1 оценка на Европейския парламент и на Съвета. Въз основа на оценката Комисията представя, когато е необходимо, подходящи предложения.

Член 3

1. Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

2. Той се прилага от [шест месеца след датата на влизане в сила].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател